

Διαχείριση ΖΥΠ στην αλυσίδα κρέατος

Δέσποινα Παπανικολάου,
Κτηνίατρος-Υγιεινολόγος, DVM, MSc

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Γενική Δνση Κτηνιατρικής
Δνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας
Τμήμα Ζωικών Υποπροϊόντων

Θεματολογία παρουσίασης

1. Παραγωγή ΖΥΠ

- Νομοθεσία - ορισμοί
- Μονάδες παραγωγής
- Παραγόμενα ΖΥΠ
- Κατηγοριοποίηση
- Σήμανση
- Προσωρινή αποθήκευση
- Υποχρεώσεις παραγωγού

2. Μεταφορά ΖΥΠ

- Περιορισμοί
- Απαγορεύσεις
- Οχήματα - περιέκτες
- Υποχρεώσεις μεταφορέα
- Ικνηλασιμότητα
- Εμπορικό έγγραφο

3. Διαχείριση ΖΥΠ

- Επιλογές διαχείρισης ανά κατηγορία και είδος
- Μονάδες διαχείρισης
- Υποχρεώσεις διαχειριστή
- Κατάλογος εγκεκριμένων & καταχωρημένων
- Πληροφοριακό σύστημα

Υγειονομικές απαιτήσεις σε όλη την αλυσίδα των ΖΥΠ

Νομοθετικό πλαίσιο

- Κανονισμός (ΕΚ) 1069/2009
- Κανονισμός (ΕΕ) 142/2011
- Υπουργική Απόφαση 612/118658/2020 (ΦΕΚ 1983Β)

Νομοθεσία ΖΥΠ

Διασταυρούμενη
Νομοθεσία

- ΜΣΕ Καν.999/2001 (ΥΕΚ, διατροφή ζώων)
- Πακέτο υγιεινής τροφίμων Καν.852/2004 και Καν.853/2004
- Νομοθεσία ζωοτροφών Καν.183/2005 (υγιεινή) και Καν.767/2009 (διάθεση και χρήση)
- Νομοθεσία για τεχνικά προϊόντα καλλυντικά, ιατρικά, διαγνωστικά και κτηνιατρικά προϊόντα
- Νομοθεσία για λιπάσματα Καν.1107/2009 (διάθεση στην αγορά)
- Νομοθεσία περιβάλλοντος Οδ.2008/98 (απόβλητα) Οδ.2010/75 (βιομηχανικές εκπομπές) Απ.2000/532 (κατάλογος αποβλήτων) Καν.1013/2006 (μεταφορά)

Ορισμοί περί τροφίμων

Τρόφιμα: ουσίες ή προϊόντα, είτε αυτά έχουν υποστεί πλήρη ή μερική επεξεργασία είτε όχι, τα οποία προορίζονται για βρώση από τον άνθρωπο ή αναμένεται ευλόγως ότι θα χρησιμεύσουν για τον σκοπό αυτόν (Κ.178/2002, άρθρο 2)

Προϊόντα ζωικής προέλευσης: α) τρόφιμα ζωικής προέλευσης, στα οποία περιλαμβάνεται το μέλι και το αίμα, β) ζώντα δίθυρα μαλάκια, ζώντα εχινόδερμα, ζώντα χιτωνόζωα και ζώντα θαλάσσια γαστερόποδα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και γ) άλλα ζώα που προορίζονται για παρασκευή με σκοπό να προσφερθούν ζωντανά στον τελικό καταναλωτή (Κ.853/2004, Παράρτημα Ι, σημείο 8.1)

Μεταποιημένα τρόφιμα: τρόφιμα τα οποία έχουν δεχθεί μια ενέργεια με την οποία τροποποιείται ουσιαστικά το αρχικό προϊόν, συμπεριλαμβανομένης της θερμικής επεξεργασίας, του καπνίσματος, του αλατίσματος, της ωρίμανσης, της αποξήρανσης, του μαριναρίσματος, της εκχύλισης, της εξώθησης ή συνδυασμού αυτών των μεθόδων (Κ.852/2004, άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο ιγ)

Ορισμοί περί κρέατος

ΚΤΠ
άρθρο 91

(**μM**: μη μεταποιημένα **M**: μεταποιημένα)

Τα προϊόντα που παράγονται από κρέας ταξινομούνται σε τέσσερες γενικές ομάδες:

- ✓ Ομάδα Α: **προϊόντα με βάση το κρέας** (προϊόντα αλλαντοποιίας) (**M**)
- ✓ Ομάδα Β: **παρασκευάσματα κρέατος** (**μM**)
- ✓ Ομάδα Γ: ειδικές κονσέρβες κρέατος και κρέας, ή κρεατοσκευάσματα ή προϊόντα με βάση το κρέας σε συνδυασμό με άλλα τρόφιμα (**έτοιμα φαγητά**) (**M**)
- ✓ Ομάδα Δ: **παράγωγα κρέατος** (ζυμοί, κονσομέ, σούπες, σάλτσες, εκχύλισμα κρέατος, ζελατίνη, οπός) (**M**)

«**Κρέας**» τα εδώδιμα μέρη των ζώων, συμπεριλαμβανομένου του αίματος (Κ.853/2004, Παράρτημα Ι, σημείο 1.1)

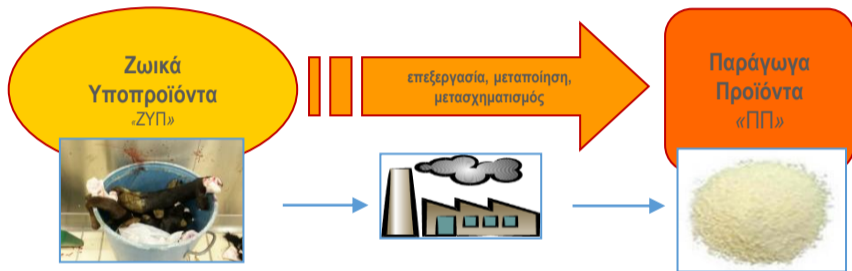
«**Νωπό κρέας**» κρέας το οποίο δεν έχει υποστεί καμία άλλη επεξεργασία συντήρησης εκτός από την ψύξη, την κατάψυξη ή την ταχεία κατάψυξη, συμπεριλαμβανομένου του κρέατος που είναι συσκευασμένο σε κενό αέρος ή σε ελεγχόμενη ατμόσφαιρα (Κ.853/2004, Παράρτημα Ι, σημείο 1.10) (**μM**)

«**Παρασκευάσματα κρέατος**» το νωπό κρέας, συμπεριλαμβανομένου του κρέατος που έχει μετατραπεί σε τεμάχια, στο οποίο έχουν προστεθεί τρόφιμα, καρυκεύματα ή πρόσθετα ή το οποίο έχει υποβληθεί σε μεταποίηση που δεν μεταβάλλει την εσωτερική δομή των μυϊκών ινών του κρέατος και, κατά συνέπεια, δεν εξαφανίζει τα χαρακτηριστικά του νωπού κρέατος (Κ.853/2004, Παράρτημα Ι, σημείο 1.15)

«**Προϊόντα με βάση το κρέας**» μεταποιημένα προϊόντα που προέρχονται από τη μεταποίηση κρέατος ή από την περαιτέρω μεταποίηση των μεταποιημένων αυτών προϊόντων ώστε η επιφάνεια της εγκάρσιας τομής να επιτρέπει να διαπιστωθεί η απουσία των χαρακτηριστικών νωπού κρέατος (Κ.853/2004, Παράρτημα Ι, σημείο 7.1)

Ορισμοί περί Ζωικών Υποπροϊόντων

Κ.1069/2009
άρθρο 3(1)(2)

Ζωικά Υποπροϊόντα (ΖΥΠ)

ολόκληρα πτώματα ή μέρη πτωμάτων ζώων, προϊόντα ζωικής προέλευσης ή άλλα προϊόντα που λαμβάνονται από ζώα και δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο

Παράγωγα προϊόντα (ΠΠ)

προϊόντα που παράγονται από την επεξεργασία, μετασχηματισμό ή μεταποίηση των ζωικών υποπροϊόντων

Τρόφιμα και Ζωικά Υποπροϊόντα

Πρώην τρόφιμα: προϊόντα ζωικής προέλευσης ή είδη διατροφής που περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης, τα οποία δεν προορίζονται πλέον για κατανάλωση από τον άνθρωπο είτε για εμπορικούς λόγους είτε λόγω προβλημάτων στην παρασκευή ή ελαττωμάτων στη συσκευασία ή άλλων ελαττωμάτων τα οποία δεν δημιουργούν κινδύνους για τη δημόσια υγεία ή την υγεία των ζώων (Κ.1069/2009, άρθρο 10στ & Κ.68/2013, Παράρτημα Μέρος Α.3)

 Μεταποιημένα πρώην τρόφιμα (κρέας): προϊόντα με βάση το κρέας (προϊόντα αλλαντοποιίας), κονσέρβες κρέατος, έτοιμα φαγητά με βάση το κρέας, παράγωγα κρέατος (ζωμοί, εκχύλισμα κρέατος, ζελατίνη)

 Μη μεταποιημένα πρώην τρόφιμα (κρέας): νωπό κρέας, παρασκευάσματα κρέατος

Υπολείμματα τροφίμων: όλα τα υπολείμματα τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των χρησιμοποιημένων μαγειρικών ελαίων από εστιατόρια, μονάδες τροφοδοσίας και μαγειρεία, συμπεριλαμβανομένων των κεντρικών μαγειρείων και των μαγειρείων νοικοκυριού (Κ.142/2011, Παράρτημα Ι.22)

Τρόφιμα και Ζωικά Υποπροϊόντα

Η απόφαση χαρακτηρισμού των τροφίμων ως ζωικά υποπροϊόντα από τον Υπεύθυνο της επιχείρησης είναι **μη αναστρέψιμη**.

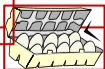

ΤΡΟΦΙΜΟ
(νομοθεσία τροφίμων)

ΖΥΠ κατ' επιλογή
(νομοθεσία ΖΥΠ)

ΖΥΠ στις επιχειρήσεις κρέατος

Παράγονται 20.000.000
τόνοι ΖΥΠ / έτος στην
ΕΕ

- στις **εκτροφές** παραγωγικών ζώων (νεκρά ζώα, κόπρος)
- στα **σφαγεία** σπληφόρων, πτηνοσφαγεία (S/P) (δέρματα, φτερά, άκρα, αίμα, λίπη, ιστοί)
- στις επιχειρήσεις **τεμαχισμού και παρασκευασμάτων κρέατος** (A) (οστά, ιστοί μη βρώσιμοι, λίπη)
- στις επιχειρήσεις **επεξεργασίας κρέατος** (PE, IMP, BIS, ERF, ME) (οστά, ιστοί μη βρώσιμοι, λίπη)
- στις ψυκτικές αποθήκες (F) (πρώην τρόφιμα)
- στα καταστήματα λιανικής πώλησης τροφίμων: **κρεοπωλεία** (οστά, ιστοί μη βρώσιμοι, λίπη), **υπεραγορές** (πρώην τρόφιμα)

Επιχειρήσεις στην αλυσίδα κρέατος

- ✓ Εκτροφές παραγωγικών ζώων
- ✓ Σφαγεία οπληφόρων και πτηνοσφαγεία (S/P)
- ✓ Εγκαταστάσεις τεμαχισμού, παραγωγής κιμά & παρασκευασμάτων κρέατος (A)
- ✓ Εγκαταστάσεις επεξεργασίας κρέατος πουλερικών (PE)
- ✓ Εγκαταστάσεις παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας (IMP)
- ✓ Εγκαταστάσεις επεξεργασίας στομάχων, εντέρων & ουροδόχων κύστεων (BIS)
- ✓ Εγκαταστάσεις επεξεργασίας λιπών (ERF)
- ✓ Εγκαταστάσεις εκχυλισμάτων κρέατος (ME)
- ✓ Ψυκτικές αποθήκες (F)
- ✓ Κρεοπωλεία
- ✓ Καταστήματα λιανικής πώλησης (υπεραγορές τροφίμων)

Κατηγοριοποίηση ΖΥΠ

ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
ΖΥΠ Κατηγορία 1

*Υλικά Ειδικού
Κινδύνου

ΥΕΚ*

Νεκρά μηρυκαστικά

Ουσίες
απαγορευμένες ή
επικίνδυνες

Αξιοποίηση ΖΥΠ

Ενέργεια
Καύσιμα

ΜΕΣΑΙΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
ΖΥΠ Κατηγορία 2

Κόπρος

Νεκρά ζώα (χοίροι, πτηνά)

Κατασχέσεις υγειονομικές

Κατάλοιπα κτηνιατρικών
φαρμάκων

Βιοαέριο
Λίπασμα
Τροφή για γουνοφόρα

ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
ΖΥΠ Κατηγορία 3

Ιστοί υγιών ζώων
Οστά
Λίπη
Αίμα
Δέρματα

Πρώην τρόφιμα

Τροφή για ζώα συντροφιάς
Τροφή για παραγωγικά ζώα
Ιχθυοτροφή

Παραγωγή ΖΥΠ στις επιχειρήσεις κρέατος

Απαιτήσεις σύμφωνα με τη νομοθεσία των τροφίμων

Νεκρά ζώα
Κόπρος

Δέρματα, ΥΕΚ, λίπος,
αίμα...

Κρέας
Κόκκαλα

Μονάδα διαχείρισης ΖΥΠ

Απαιτήσεις σύμφωνα με τη νομοθεσία των ΖΥΠ

Συλλογή
Κατηγορία
Σήμανση
Αποθήκευση
Αποστολή
Ιχνηλάτιση
Αρχεία

Παραγωγή ΖΥΠ σε εκτροφή ζώων

1

2

➔ Παραγόμενα ΖΥΠ στις εκτροφές μηρυκαστικών, χοίρων & πουλερικών

- ✓ Νεκρά ζώα
- ✓ Κόπρος

Κατηγοριοποίηση και επιλογές διαχείρισης ΖΥΠ εκτροφής

ΝΕΚΡΑ ΖΩΑ

Κατηγορία 1

Βοειδή
Πρόβατα >12μ
Αίγες >12μ

Αποτέφρωση
Μεταποίηση 1

Κατηγορία 2

Πρόβατα <12μ
Αίγες <12μ
Χοίροι
Πτηνά

Αποτέφρωση
Μεταποίηση 1
Μεταποίηση 2

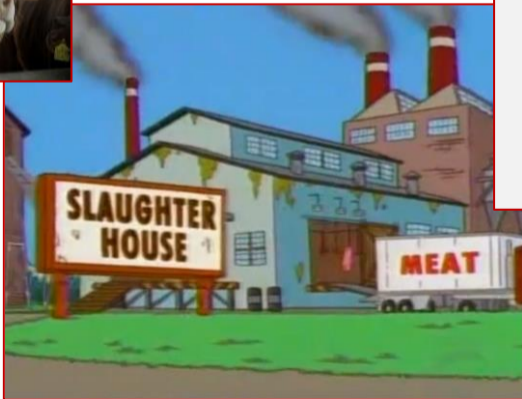
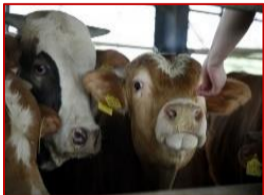
ΚΟΠΡΟΣ

Κατηγορία 2

Βιοαέριο
Κομποστοποίηση
Λίπασμα/ΕΒ
Μονάδα καύσης (πουλερικά)
Κοπρoσωρός εντός εκτροφής

Παραγωγή ΖΥΠ σε σφαγείο παραγωγικών ζώων

- ▶ Παραγόμενα ΖΥΠ σε σφαγείο σπληφόρων & πτηνοσφαγείο
 - ✓ ΖΥΠ ανά γραμμή σφαγής
 - ✓ Υλικά Ειδικού Κινδύνου (ΥΕΚ)

1

2

3

Παραγόμενα ΖΥΠ και Κατηγοριοποίηση

Κατηγορία 1

Νεκρά ζώα (B, A/Π>12μ)

**Υλικά Ειδικού Κινδύνου
(ΥΕΚ)**

**Υλικό από φίλτρα λυμάτων
σφαγείου μηρυκαστικών**

Κατηγορία 2

Νεκρά ζώα (A/Π<12μ, Χ, Π)

Κόπρος & περιεχ. πεπτικού

Στομάχια με περιεχόμενο

**Κατασχέσεις υγειονομικές
(εντόσθια με παράσιτα, ιστοί με
αποστήματα, επιμόλυνση με κόπρο)**

**Υλικό από φίλτρα λυμάτων
Χοιρο/Πτηνο-σφαγείου**

Κατηγορία 3

**Ιστοί & όργανα Μη εδώδιμα
(μαστοί, αυτιά, σπλάχνα με διατομές)**

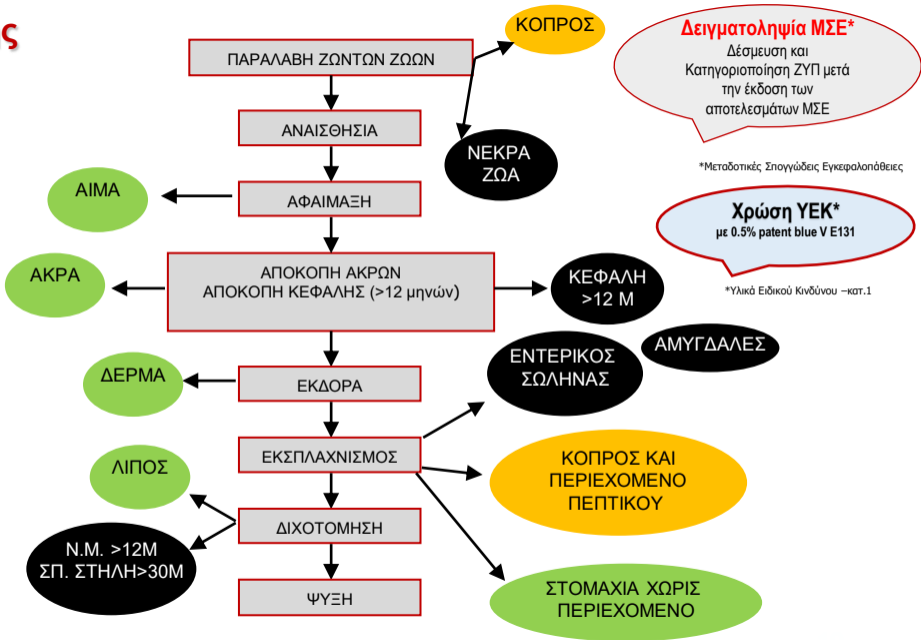
Αίμα, λίπος

Προβιές, δέρματα, φτερά

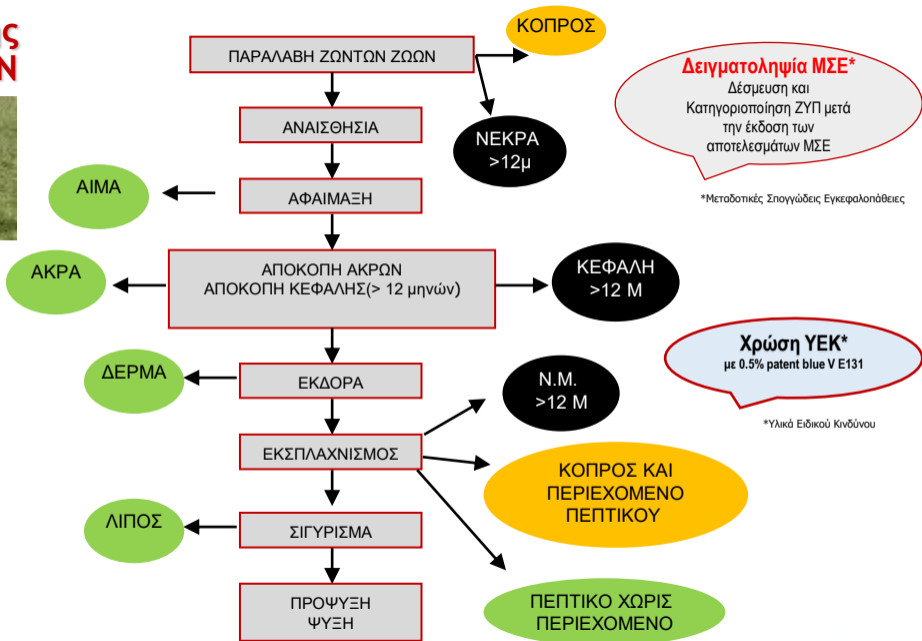
Κέρατα, άκρα

**Κατασχέσεις ΜΗ υγειονομ.
(μύλωπες, απίσχναση)**

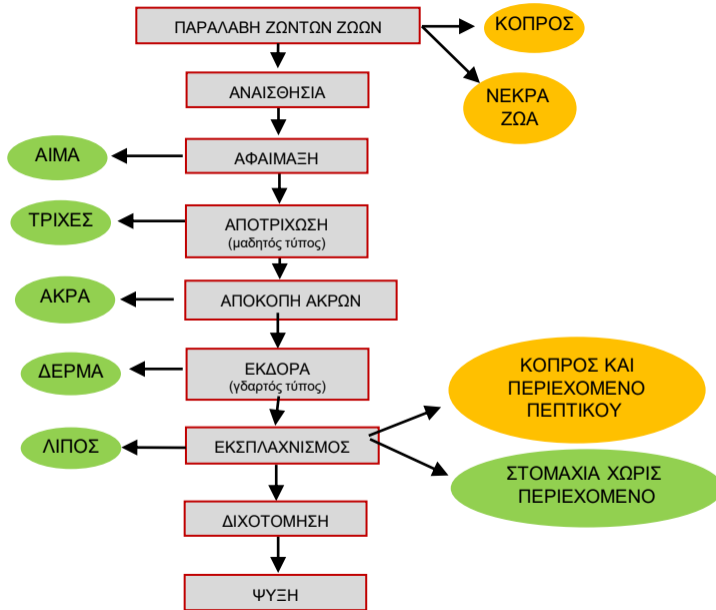
Γραμμή σφαγής ΒΟΟΕΙΔΩΝ

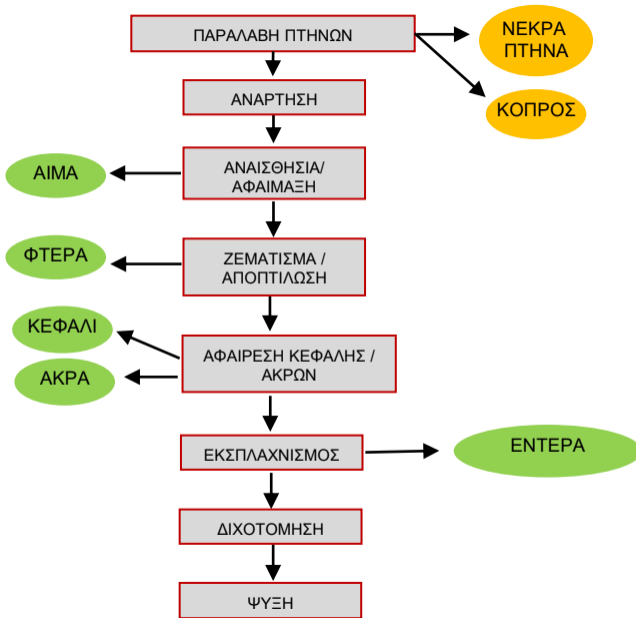
Γραμμή σφαγής ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ

Γραμμή σφαγής ΧΟΙΡΙΝΩΝ

Γραμμή σφαγής ΠΤΗΝΩΝ

Επιλογές Διαχείρισης ΖΥΠ

Παραγόμενα ΖΥΠ	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3
ΝΕΚΡΑ ΖΩΑ	<ul style="list-style-type: none">ΑποτέφρωσηΜεταποίηση 1	<ul style="list-style-type: none">Μεταποίηση 2	
ΚΟΠΡΙΑ & ΠΕΡΙΕΧ.ΠΕΠΤΙΚΟΥ		<ul style="list-style-type: none">ΒιοαέριοΚομποστοποίησηΛίπασμα/ΕΒΚαύση (πουλερικών)	
ΙΣΤΟΙ & ΟΡΓΑΝΑ ΑΙΜΑ	<ul style="list-style-type: none">ΑποτέφρωσηΜεταποίηση 1	<ul style="list-style-type: none">Μεταποίηση 2	<ul style="list-style-type: none">Μεταποίηση 3Τροφές petΒιοαέριο (παστερίωση)Λιπασματοποίηση (παστερίωση)
ΛΙΠΟΣ			<ul style="list-style-type: none">Μονάδα τήξης λιπών 3
ΠΡΟΒΙΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ, ΦΤΕΡΑ			<ul style="list-style-type: none">Μονάδα ενδιάμεσου χειρισμούΜεταποίηση 3 (φτερά)
ΥΛΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΑΠΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none">ΑποτέφρωσηΜεταποίηση 1	<ul style="list-style-type: none">Μεταποίηση 2	

Παραγωγή ΖΥΠ σε ψυκτική αποθήκη (F)

2

3

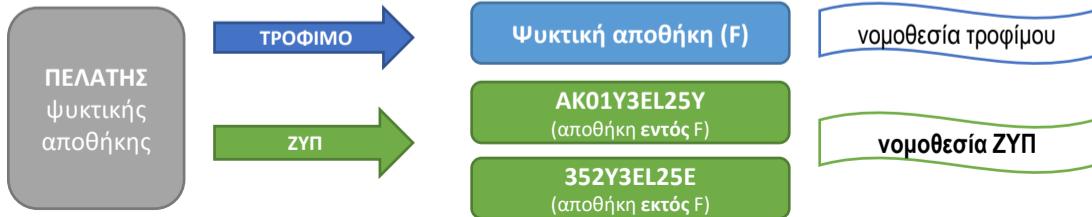
- Πρώην τρόφιμα (ΖΥΠ)
- Παραγόμενα ΖΥΠ εντός ψυκτικής αποθήκης
- Επιστροφές από πελάτες

Πρώην τρόφιμα: προϊόντα ζωικής προέλευσης ή είδη διατροφής που περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης, τα οποία δεν προορίζονται πλέον για κατανάλωση από τον άνθρωπο είτε για εμπορικούς λόγους είτε λόγω προβλημάτων στην παρασκευή ή ελαττωμάτων στη συσκευασία ή άλλων ελαττωμάτων τα οποία δεν δημιουργούν κινδύνους για τη δημόσια υγεία ή την υγεία των ζώων (Κ.1069/2009, άρθρο 10στ & Κ.68/2013, Παράρτημα Μέρος Α.3)

Επιστροφές και Πρώην τρόφιμα

Εγκύκλιος
181/35051/10.2.20

- ❑ Η ψυκτική αποθήκη που δέχεται επιστροφές πρώην τροφίμων από πελάτες της οφείλει να διαθέτει **ειδικό εγκεκριμένο/καταχωρημένο χώρο αποθήκευσης ΖΥΠ**, απόλυτα διακριτό από τους χώρους αποθήκευσης τροφίμων.
- ❑ Ο **χαρακτηρισμός των επιστροφών** των πρώην τροφίμων ως **ΖΥΠ**, γίνεται από το κατάστημα-πελάτη της ψυκτικής αποθήκης.
- ❑ Τα πρώην τρόφιμα αποστέλλονται **απευθείας στον εγκεκριμένο/ καταχωρημένο χώρο αποθήκευσης ΖΥΠ** και όχι στην ψυκτική αποθήκη.
- ❑ Κατά την αποστολή των επιστροφών, συμπληρώνεται **εμπορικό έγγραφο**, στο οποίο αναγράφονται αναλυτικά τα επιστρεφόμενα είδη, η ποσότητα, το όχημα μεταφοράς και ο προορισμός (κωδικός αριθμός χώρου αποθήκευσης ΖΥΠ).

Πρώην τρόφιμα και ψυκτική αποθήκη (F)

Παραγωγή ΖΥΠ σε κρεοπωλείο

2

3

- ▶ Παραγόμενα ΖΥΠ κρεοπωλείου
 - ✓ Πρώην τρόφιμα (νωπό κρέας, παρασκευάσματα)
 - ✓ Οστά, λίπη
 - ✓ Ιστοί μη βρώσιμοι

Παραγόμενα ΖΥΠ και Κατηγοριοποίηση

Παραγόμενα ΖΥΠ	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3
Πρώην τρόφιμα μη μεταποιημένα (νωπό κρέας, παρασκευάσματα κρέατος)		Μη ορθή συντήρηση Αλλοίωση οργανοληπτικών Παρουσία ξένων σωμάτων	Μη τήρηση ποιοτικών χαρακτηριστικών Απόψυξη Εμπορικές αστοχίες Μη ορθή σήμανση
Οστά, λίπη Ιστοί μη βρώσιμοι			Υπολείμματα αποστέωσης και τεμαχισμού, κεφάλια & άκρα πουλερικών

Επιλογές διαχείρισης ΖΥΠ

- Αποτέφρωση
- Μεταποίηση 1
- Μεταποίηση 2

- Μεταποίηση 3
- Μονάδες τροφών για ζώα συντροφιάς
- Βιοαέριο (παστερίωση)
- Λιπασματοποίηση (παστερίωση)

Παρεκκλίσεις για κρεοπωλείο

ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ η
παρέκκλιση των 20
κιλών/εβδομάδα
για τα κρεοπωλεία

Τήρηση σχετικού μητρώου
(ημ/νία, ποσότητα, πελάτης)

Απευθείας πώληση
Κ.1069/09, άρθρο 2(2θ)

Επιτρέπεται η απευθείας πώληση επιτόπου σε πελάτες του κρεοπωλείου, ζωικών υποπροϊόντων κατηγορίας 3 παραγόμενων εντός κρεοπωλείου (όπως οστά, λαιμοί και άκρα πουλερικών, υπολείμματα ιστών) για να χρησιμοποιηθούν ως ωμή τροφή για ζώα συντροφιάς.

Μεταφορά ΖΥΠ
εγκ.700/99015/7.5.19

Τα υποπροϊόντα κρεοπωλείου, αποκλειστικής προέλευσης του ίδιου κρεοπωλείου, μπορούν να **μεταφέρονται σε διαφορετικό χρόνο** (ειδικός περιέκτης με καπάκι και κατάλληλη σήμανση), με τα **εγκεκριμένα οχήματα για τρόφιμα των κρεοπωλών σε εγκεκριμένη μονάδα ενδιάμεσου χειρισμού εντός του νομού.**

Παραγωγή ΖΥΠ σε υπεραγορές τροφίμων

20

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΙΚΩΝ
ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΖΩΙΚΩΝ
ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΙΣ
ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΔΙΑΝΙΚΗΣ
ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
(Super Markets)

1

➤ Πρώην τρόφιμα
αμεταποίητα

2

➤ Πρώην τρόφιμα
μεταποιημένα

3

➤ Υπολείμματα τροφίμων

Παραγόμενα ΖΥΠ και Κατηγοριοποίηση

Παραγόμενα ΖΥΠ	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3
Πρώην τρόφιμα αμεταποίητα (νωπό κρέας, παρασκευάσματα κρέατος)		Μη ορθή συντήρηση Αλλοίωση οργανοληπτικών Παρουσία ξένων σωμάτων	Μη τήρηση ποιοτικών χαρακτηρ. Απόψυξη Εμπορικές αστοχίες Μη ορθή σήμανση
Πρώην τρόφιμα μεταποιημένα (προϊόντα με βάση το κρέας, έτοιμα φαγητά -κονσέρβες, παράγωγα κρέατος)	Απαγορευμένη ή μη επιτρεπόμενη ουσία Περιβαλλοντικοί ρύποι	Μη ορθή συντήρηση Αλλοίωση οργανοληπτικών Παρουσία ξένων σωμάτων Διογκωμένες συσκευασίες Κατασχέσεις υγειονομικές	Υπερβάση ημ/νίας λήξης Κοντόληκτα Ελαττωματική συσκευασία Εμπορικοί λόγοι
Υπολείμματα τροφίμων			Υπολείμματα φαγητού από κουζίνες, σάντουιτς, μαγειρικά έλαια

εμπίπτουν στη νομοθεσία των ΖΥΠ όταν

- προορίζονται για ζωοτροφή σε γουνοφόρα
- μεταποίηση (περιλαμβάνεται το βιοντίτζελ)
- παραγωγή βιοαερίου ή λιπασματοποίησης

ΛΗΓΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ εάν έχουν
συντηρηθεί σωστά και δεν
παρουσιάζουν αλλοιώσεις
οργανοληπτικών χαρακτηριστικών
ανήκουν στην **κατηγορία 3**

Επιλογές διαχείρισης πρώην τροφίμων

Προορισμοί ΖΥΠ	ΜΗ μεταποιημένα (νωπό κρέας/παρασκευάσματα)	Μεταποιημένα (προϊόντα με βάση κρέας/παραγάγα)	υπολείμματα τροφίμων
Αποτέφρωση	1 2 3	1 2 3	1 2 3
Μεταποίηση 1	1 2 3	1 2 3	1 2 3
Μεταποίηση 2	2 3	2 3	2 3
Μεταποίηση 3	3	3	X
Pet-food ωμή	3	X	X
Pet-food μεταποιημένη	3	3	X
Ζωοτροφές παραγωγικών*	X	X	X
Ιχθυοτροφές	X	X	X
Σίτιση γουνοφόρων	2 3	2 3	2 3
Βιοαέριο /Λιπασματοποίηση**	Παστερίωση 3	3	Παστερίωση 3

ΔΙΑΤΡΟΦΗ

* μόνο ΜΖΠ από κρέας χοίρων (X) σε πτηνά (Π) και κρέας πτηνών σε χοιρινά, ΜΖΠ από μη μηρυκαστικά σε ιχθυοκαλλιέργειες

** μη μεταποιημένο κρέας και υπολείμματα τροφίμων απαιτούν παστερίωση πριν

ΜΖΠ: Μεταποιημένη Ζωική Πρωτεΐνη

X: απαγορεύεται

Πρώην τρόφιμα: Παρεκκλίσεις - Απαγορεύσεις

Τήρηση σχετικού μητρώου
(ημ/νία, ποσότητα, είδος)

Μικρές ποσότητες
από μίνι μάρκετ

Καταστήματα λιανικής πώλησης με παραγωγή μικρών ποσοτήτων μεταποιημένων πρώην τροφίμων κατηγορίας 3 (Καν.1069/2009/ΕΚ, άρθρο 10, σημείο στ), μέχρι **20 κιλά ανά εβδομάδα**, έχουν τη δυνατότητα να απορρίπτουν τα υλικά αυτά σε εγκεκριμένο χώρο υγειονομικής ταφής, **κατόπιν έγκρισης από την αρμόδια αρχή** (Καν.1069/2009, άρθρο 19, σημείο 1.δ και Καν.142/2011, άρθρο 7 & Παράρτημα VI, Κεφ.ΙV)

Απαγορεύσεις στη
διατροφή των ζώων

Τα **μεταποιημένα πρώην τρόφιμα δεν επιτρέπεται** να χρησιμοποιηθούν για τη διατροφή εκτρεφόμενων ζώων, εκτός από γάλα, αυγά και μέλι (Κ.999/2001, Παρ.ΙV)

Τα **υπολείμματα τροφίμων δεν επιτρέπεται** να χρησιμοποιηθούν για τη διατροφή εκτρεφόμενων ζώων (Καν.1069/2009, άρθρο 11, σημείο 1β) ή για την παρασκευή τροφής για ζώα συντροφιάς (Καν.142/2011, Παράρτημα XIII, Κεφ.ΙΙ).

Υποχρεώσεις υπευθύνου επιχείρησης

- ✓ Συλλογή
- ✓ Κατηγοριοποίηση
- ✓ Προσωρινή αποθήκευση
- ✓ Ζύγιση και Καταγραφή
- ✓ Σήμανση και Αποστολή
- ✓ Τήρηση αρχείων

Υποχρεώσεις υπευθύνου επιχείρησης

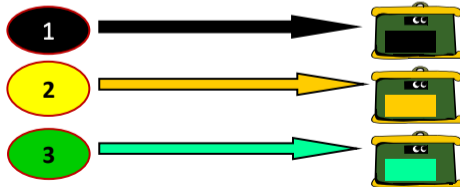
1. Συλλογή ΖΥΠ

- σε κατάλληλους **στεγανούς περιέκτες/κάδους**, από ανθεκτικά υλικά (γαλβανισμένη λαμαρίνα ή πλαστικό), **αποκλειστικής χρήσης**, στον **απαιτούμενο αριθμό και μέγεθος** ανά κατηγορία υλικών
- σήμανση** των κάδων ανάλογα με την κατηγορία υλικών και σύμφωνα με τον χρωματικό κώδικα
- άμεση απομάκρυνση**

2. Κατηγοριοποίηση ΖΥΠ

Απαγορεύεται οι περιέκτες που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή ΖΥΠ, να χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή τροφίμων.

ΠΕΡΙΕΚΤΕΣ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΕΤΙΚΕΤΕΣ
ΠΛΑΤΟΥΣ 15 cm

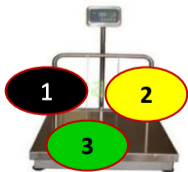
Υποχρεώσεις υπευθύνου επιχείρησης

3. Προσωρινή αποθήκευση ΖΥΠ

- σε ψυχόμενο και αποκλειστικής χρήσης χώρο με ειδική σήμανση «Αποθήκευση ΖΥΠ»
- απόλυτα διαχωρισμένος από τον χώρο αποθήκευσης τροφίμων
- χωρητικότητα ανάλογη της δυναμικότητας της επιχείρησης
- ελεγχόμενης πρόσβασης
- ύπαρξη θερμομέτρων και καταγραφικών θερμοκρασίας
- περιέκτες κλειστοί με καπάκι ανά κατηγορία υλικών
- δυνατότητα καθαρισμού και απολύμανσης
- εφαρμογή προγραμμάτων απεντόμωσης – μυοκτονίας
- υπό ΨΥΞΗ τουλάχιστον στους 7°C για 7 ημέρες μέγιστο διάστημα

ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ
έγκριση της αποθήκης
ΖΥΠ εντός
επιχείρησης τροφίμων

4. Ζύγιση και καταγραφή
ποσοτήτων ανά κατηγορία ΖΥΠ

Υποχρεώσεις υπευθύνου επιχείρησης

5. Σήμανση και αποστολή σε εγκεκριμένη/καταχωρημένη μονάδα διαχείρισης

Κατηγορία 1

Χρώμα : μαύρο

Ετικέτα : « Μόνο για απόρριψη »

ΚΑΤ. 1
Μόνο για
απόρριψη

Κατηγορία 2

Χρώμα : κίτρινο

Ετικέτα : « Ακατάλληλα για κατανάλωση από ζώα » ή
όταν προορίζονται για ζωοτροφές, « για τη σίτιση ...+
το είδος του ζώου»

ΚΑΤ. 2
Ακατάλληλα για
κατανάλωση από
ζώα

Κατηγορία 3

Χρώμα : πράσινο

Ετικέτα : « ακατάλληλο για κατανάλωση
από τον άνθρωπο ».

ΚΑΤ. 3
Ακατάλληλο για
κατανάλωση από
τον άνθρωπο

Υποχρεώσεις υπευθύνου επιχείρησης

6. Τήρηση αρχείων

Τήρηση αρχείων
για 3 έτη

1. Διάγραμμα ροής και διαδικασία χειρισμού ΖΥΠ εντός της επιχείρησης (ένταξη στο σύστημα HACCP)
2. Ημερήσια καταγραφή παραγόμενων ποσοτήτων ανά κατηγορία
3. Ζυγολόγια
4. Καταγραφικά θερμοκρασιών ψυκτικής αποθήκης και βαθμονομήσεις θερμομέτρων
5. Πρόγραμμα καθαρισμού κ απολύμανσης περιεκτών και αποθήκης
6. Εμπορικά έγγραφα (υπογεγραμμένο αντίγραφο)
7. Μητρώο Αποστολών
8. Νομοθεσία, εκθέσεις ελέγχου, ανακλήσεις, κυρώσεις

Μεταφορά ΖΥΠ προς διαχείριση

- Περιορισμοί - Απαγορεύσεις
- Καταχωρημένα οχήματα
- Απαιτήσεις σήμανσης
- Τρόφιμα με πρώην τρόφιμα
- Υποχρεώσεις μεταφορέα

Περιορισμοί

- Μεταφορά ΖΥΠ/ΠΠ με **εγκεκριμένα μέσα** μεταφοράς για τη συγκεκριμένη κατηγορία
- Μεταφορά ΖΥΠ **χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση**
- Μεταφορά των ΖΥΠ/ΠΠ σε **κατάλληλους περιέκτες** ανά κατηγορία
- Μεταφορά **χύδην** μόνο συγκεκριμένο είδος και συγκεκριμένη κατηγορία
- **Ταυτοποίηση** των μέσων μεταφοράς/περιεκτών/συσκευασιών
- Απαιτήσεις υγιεινής και στεγανότητας
- **Ελεγχόμενη θερμοκρασία** (ψύξη κατ'ελάχιστον 7°C) για μεταφορά υλικών κατηγορίας 3 (μεταποίηση > 24 ώρες)

Απαγορεύσεις

- Η **μεταφορά ΖΥΠ/ΠΠ** με μη εγκεκριμένα οχήματα από την αρμόδια κτηνιατρική αρχή
- Η **διαλογή ΖΥΠ** μέσα στα οχήματα
- Η **μεταφόρτωση ΖΥΠ** σε άλλα οχήματα εκτός εγκεκριμένης εγκατάστασης
- Η **παραμονή** των ΖΥΠ στο όχημα εκτός του χρονικού διαστήματος που διαρκεί η μεταφορά (απαιτείται ειδική έγκριση)
- Η **ταυτόχρονη μεταφορά** αμεταποίητων (ΖΥΠ) και μεταποιημένων υλικών (ΠΠ)
- Η μεταφορά **τροφίμων** ζωικής προέλευσης με ΖΥΠ στο ίδιο όχημα (**εξαιρέση μόνο για τα πρώην τρόφιμα**)

Απαιτήσεις σήμανσης σε οχήματα / περιέκτες

ΟΧΗΜΑ

Τα οχήματα που μεταφέρουν ΖΥΠ/ΠΠ διαθέτουν τον **ειδικό κωδικό αριθμό καταχώρησης** για συγκεκριμένη κατηγορία/ες υλικών που μεταφέρουν.

EL25- IZX8430-Y2-010

Μόνιμη πινακίδα επί του οχήματος ΖΥΠ από μέταλλο ή άλλο κατάλληλο υλικό, στην οποία αναγράφεται ο χορηγούμενος ειδικός κωδικός αριθμός καταχώρησης **ελάχιστο ύψος χαρακτήρων 5 εκ.**

Μεταφορά αίματος

Ισχύει για
3 έτη

ΠΕΡΙΕΚΤΕΣ

ΖΥΠ/ΠΠ κατηγορίας 1

ΖΥΠ/ΠΠ κατηγορίας 2

ΖΥΠ/ΠΠ κατηγορίας 3

Μεταφορά τροφίμων και πρώην τροφίμων

Εγκύλιος
388/14087/4.2.2015

Τα οχήματα/εμπορευματοκιβώτια που μεταφέρουν ΤΡΟΦΙΜΑ δύνανται να χρησιμοποιούνται και για τη μεταφορά **πρώην τροφίμων ζωικής προέλευσης**, στις ακόλουθες περιπτώσεις :

ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

• **δίχωρα ή πολύχωρα οχήματα/βυτία** με εσωτερικό και στεγανό σύστημα διαχωρισμού και δεύτερο σημείο πρόσβασης

ΣΕ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟ ΧΡΟΝΟ

• **συσκευασμένα και εντός περιεκτών** μόνιμα ταυτοποιημένους με ανεξίτηλη χρωστική σύμφωνα με τον χρωματικό κώδικα

**Μεταφορά πρώην τροφίμων
σε όχημα τροφίμων**

TP-IZX8430-482

Αναγραφή της μεταφοράς πρώην τροφίμων στην άδεια κυκλοφορίας του οχήματος (ΠΔ 40/1977)

Υποχρεώσεις μεταφορέα

- **Εγκεκριμένο όχημα** για μεταφορά ΖΥΠ με ενεργό τον ειδικό αριθμό καταχώρησης (ανανέωση κάθε 3 χρόνια)
- Παραλαβή ΖΥΠ/ΠΠ με ειδική **σήμανση ανά κατηγορία**
- Παραλαβή και αποστολή ΖΥΠ/ΠΠ **από/σε εγκεκριμένη εγκατάσταση**
- Αποστολές χωριστές και ταυτοποιήσιμες με διατήρηση της κατηγοριοποίησης κατά τη μεταφορά
- Μέτρα για την αποτροπή επιμολύνσεων (καθαρισμός και απολύμανση οχήματος και περιεκτών)
- Υπογραφή του κάθε **εμπορικού εγγράφου** που συνοδεύει το φορτίο κατά τη μεταφορά
- Τήρηση στην έδρα του **ξεχωριστού αρχείου για κάθε καταχωρημένο όχημα ΖΥΠ που διαθέτει**

Τήρηση αρχείων

1. Απόφαση χορήγησης αριθμού καταχώρησης οχήματος, εκθέσεις ελέγχου, κυρώσεις
 2. Βεβαιώσεις καθαρισμού και απολύμανσης οχήματος
 3. Βεβαιώσεις πραγματοποίησης δρομολογίων (εισιτήρια πλοίου, διόδια)
 4. Καταγραφικά θερμοκρασιών οχήματος, όπου απαιτείται
 5. Εμπορικά έγγραφα
 6. Μητρώο Αποστολών μεταφορέα
- ✓ **Τήρηση αρχείου για κάθε όχημα τουλάχιστον 3 χρόνια**

Τήρηση ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ στα ΖΥΠ βασική υποχρέωση των ΥΕ

- ⇒ Αποτροπή εισόδου ΖΥΠ/ΠΠ στην αλυσίδα των τροφίμων
- ⇒ Αποτροπή αναβάθμισης ΖΥΠ/ΠΠ σε χαμηλότερη κατηγορία κινδύνου

Κ. 1069/2009
άρθρο 22

Ιχνηλασιμότητα

«η δυνατότητα ανίχνευσης και παρακολούθησης των ζωικών υποπροϊόντων και παραγώγων προϊόντων **σε όλη την αλυσίδα των ΖΥΠ από την παραγωγή έως την απόρριψη ή τη χρήση τους**»

- ❑ Κατηγοριοποίηση ΖΥΠ και διαχωρισμός μεταξύ των 3 κατηγοριών σε κάθε στάδιο της αλυσίδας ΖΥΠ
- ❑ Αποστολή ΖΥΠ από εγκεκριμένη/καταχωρημένη μονάδα σε εγκεκριμένη/καταχωρημένη μονάδα με εγκεκριμένο μέσο μεταφοράς
- ❑ Ορθή συμπλήρωση εμπορικού εγγράφου και τήρηση μητρώου αποστολών

Το εμπορικό έγγραφο αποτελεί το κλειδί για την ιχνηλασιμότητα

ΥΑ 612/11865/2020
Άρθρο 10,
Παράρτημα IV

Εμπορικό έγγραφο
Για τη μεταφορά, εντός της Ελλάδας, ζωνών υδατοπρόϊοντων και παράγωγων προϊόντων που δεν αρκρίζονται για μετακίνηση από τον άνοδρομο σύστημα με τον Καν. (ΕΚ) 1009/2009 (άρθρο 7, παρ. 13, άρθρο 17, παρ. 2 και άρθρο 21 παρ. 1 και Ν. 4235/2014).

Μέρος I: Στοιχεία της απιστολής	1.1. Αποστολέας: Όνομα: Διεύθυνση: Ταχυδρομικός κώδικας:	1.2. Αριθμός πρωτοκόλλου απιστολής:
	1.3. Παραλήπτης: Όνομα: Διεύθυνση: Ταχυδρομικός κώδικας:	4. Τύπος προορισμού: Εργασία: Όνομα: Διεύθυνση: Ταχυδρομικός κώδικας: Αριθμός εγγραφής (σε απιστολή):
	1.5. Τύπος καταγωγής - φέρουσας: Εγκατάσταση: Όνομα: Διεύθυνση: Ταχυδρομικός κώδικας:	1.6. Ημερομηνία και ώρα αναχώρησης από τον τόπο φέρουσας:
	1.8. Μέσα μεταφοράς: Αεροπλάνο Οδικό όχημα Τρένο	1.7. Ημερομηνία και ώρα αναχώρησης από τον τόπο προορισμού:
	Αριθ. Έγκρισης μεταφοράς με αφορμάωση:	1.9. Μεταφορέας: Όνομα: Διεύθυνση: Ταχυδρομικός κώδικας:
	Αριθ. Έγκρισης αφορμάωσης με αφορμάωση:	1.10. Τύπος μεταφορέουσας: Όνομα: Διεύθυνση: Ταχυδρομικός κώδικας: Αριθμός εγγραφής (σε απιστολή):
	1.11. Περιγραφή του εμπορεύματος:	1.12. Πλοίο/αεροπλάνο (Αριθμός ή Όνομα):
	1.13. Ημερομηνία προέλευσης: Περιβάλλον:	1.14. Αριθμός μονάδων συσκευασίας:
	1.15. Αριθμός, αριθμός ιδίων/επιφορτωμένων οχημάτων:	1.16. Είδος συσκευασίας:
	1.17. Παικί συσκευασίας εμπορεύματος: Συσκευασία: Ταχυδρομικός κώδικας:	
1.18. Υποσημείωση του μεταφορέα/αποστολέα: Είδος ζώνης (σε αναρτημένη απιστολή): Είδος εμπορεύματος: Καταγωγή: Είδος συσκευασίας: Κωδικός Έγκρισης μονάδων, καταγωγής ή συσκευασίας: Αριθμός αεροπλάνου:		

- Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων εξασφαλίζουν ότι τα ζωικά υποπροϊόντα και τα παράγωγα προϊόντα τους συνοδεύονται κατά τη μεταφορά τους από εμπορικό έγγραφο...
- Το εμπορικό έγγραφο περιλαμβάνει τουλάχιστον στοιχεία σχετικά με την προέλευση, τον προορισμό και την ποσότητα των προϊόντων αυτών.....
- Η διαβίβαση των πληροφοριών του εμπορικού εγγράφου μπορεί να γίνει μέσω εναλλακτικού συστήματος.
- ✓ **Το εμπορικό έγγραφο αποτελεί εργαλείο ανίχνευσης της πορείας των ΖΥΠ και τεκμηρίωσης της ορθής διαχείρισης.**

Εκδίδεται από τον αποστολέα τουλάχιστον εις τριπλούν. Το πρωτότυπο συνοδεύει το φορτίο και φυλάσσεται από τον παραλήπτη.
Υπογράφεται από τον αποστολέα, μεταφορέα, παραλήπτη
Φυλάσσεται σε αρχείο για 3 χρόνια από τον αποστολέα (υπογεγραμμένο αντίγραφο), μεταφορέα, παραλήπτη (πρωτότυπο)

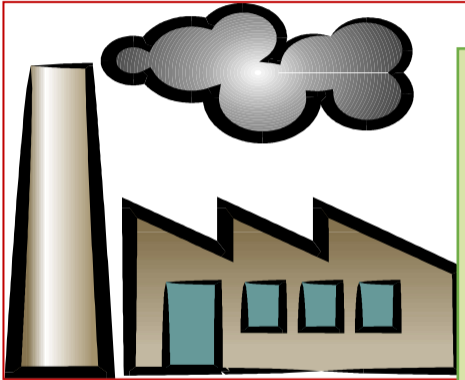
Μητρώο αποστολών

ΥΑ 612/11865/2020
άρθρο 11

- Αριθμημένο ανά σελίδα και θεωρημένο από την αρμόδια κτηνιατρική αρχή
- Καταχώρηση αποστολής εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών
- Εναλλακτικά τήρηση ηλεκτρονικού μητρώου
- Αρχείο τουλάχιστον για τρία (3) χρόνια

ΗΜ/ΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΖΥΓΤ	ΗΜ/ΝΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΕ ΚΙΛΑ	Ε.Κ.Α.Ε ΟΧΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	Ε.Κ.Α.Ε ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ	ΑΡ. ΠΡ. ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

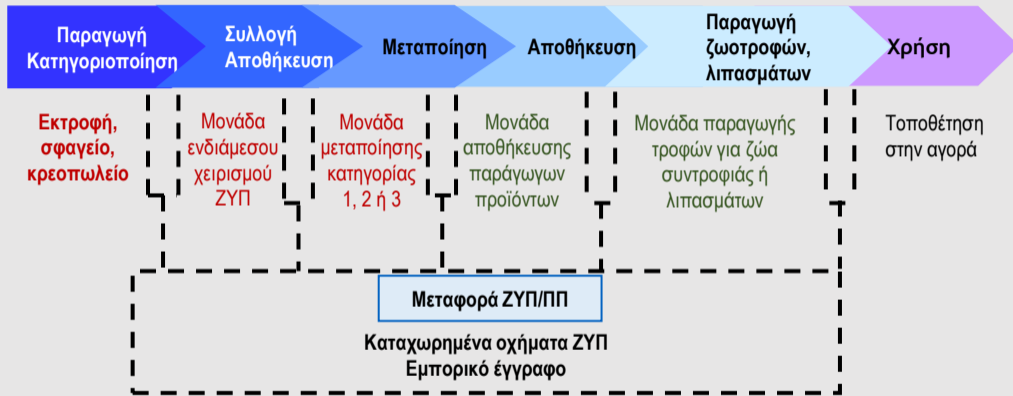
Διαχείριση ΖΥΠ

3. Μονάδες διαχείρισης ΖΥΠ

- Μονάδα ενδιάμεσου χειρισμού
- Μονάδα αποτέφρωσης
- Μονάδα μεταποίησης
- Μονάδα παραγωγής βιοαερίου
- Μονάδα λιπασματοποίησης
- Μονάδα παραγωγής ζωοτροφών

Παράδειγμα ροής ΖΥΠ στην αλυσίδα κρέατος

Ιχνηλασιμότητα ΖΥΠ από την παραγωγή μέχρι την τελική χρήση τους

Υγειονομικές απαιτήσεις για μονάδες διαχείρισης ΖΥΠ

ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΖΥΠ για τις οποίες απαιτείται έγκριση	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (Καν.1069/2009 & Καν.142/2011)
Μονάδες μεταποίησης	Γενικές & ειδικές απαιτήσεις (άρθρο 25, Καν.1069/2009 και Παράρτημα IV, Καν.142/2011) Επικύρωση μεθόδου (Τμήμα 2, Κεφ.Ι, Παρ.ΧVI, Καν.142/2011) Σύστημα HACCP (άρθρο 29, Καν.1069/2009)
Μονάδες αποτέφρωσης, συναποτέφρωσης και καύσης	Γενικές & ειδικές απαιτήσεις (Παράρτημα III, Καν.142/2011)
Μονάδες παρασκευής τροφών για ζώα συντροφιάς	Γενικές & ειδικές απαιτήσεις (Κεφ. Ι, Παρ. ΙΧ και Κεφ. Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, Παρ. ΧΙΙΙ, Καν.142/2011) Σύστημα HACCP (άρθρο 29, Καν.1069/2009)
Μονάδες παρασκευής οργανικών λιπασμάτων και εδαφοβελτιωτικών	Γενικές & ειδικές απαιτήσεις (Παράρτημα XI, Καν.142/2011)
Μονάδες παραγωγής βιοαερίου/κομποστοποίησης	Γενικές & ειδικές απαιτήσεις (Παράρτημα V, Καν.142/2011) Σύστημα HACCP (άρθρο 29, Καν.1069/2009)
Μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού	Γενικές απαιτήσεις υγιεινής (άρθρο 25, Καν.1069/2009) Γενικές & ειδικές απαιτήσεις (Κεφάλαιο ΙΙ, Παράρτημα ΙΧ, Καν.142/2011) Σύστημα HACCP (χειρισμός υλικών για πάνω από μία κατηγορίες) (άρθρο 29, Καν.1069/2009)
Μονάδες αποθήκευσης παράγωγων προϊόντων	Γενικές & ειδικές απαιτήσεις (Κεφάλαιο ΙΙΙ, Παράρτημα ΙΧ, Καν.142/2011)

Μονάδα ενδιάμεσου χειρισμού

Μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού είναι οι χώροι ή οι εγκαταστάσεις όπου διενεργείται μια από τις ακόλουθες δραστηριότητες :

- ✓ Αποθήκευση ζωικών υποπροϊόντων
- ✓ Ταξινόμηση (διαλογή σε είδος)
- ✓ Τεμαχισμός
- ✓ Ψύξη / Κατάψυξη
- ✓ Αλάτισμα ή άλλες διεργασίες διατήρησης
- ✓ Αφαίρεση δορών και δερμάτων
- ✓ Αφαίρεση υλικού ειδικού κινδύνου
- ✓ Δραστηριότητες όπως νεκροτομική εξέταση ή δειγματοληψία
- ✓ Εξυγίανση/παστερίωση ΖΥΠ για βιοαέριο ή λιπασματοποίηση
- ✓ Κοσκίνισμα

Μονάδα αποτέφρωσης

1

2

3

- Μέθοδος διαχείρισης ΥΕΚ, νεκρών μηρυκαστικών και ζώων με ΜΣΕ
- Υλικά όλων των κατηγοριών
- Υψηλές θερμοκρασίες (850°C) και αξιοποίηση θερμότητας
- Παραγωγή ανόργανης τέφρας 1-5% του βάρους του υλικού

Μονάδα αποτέφρωσης είναι κάθε σταθερή ή κινητή τεχνική μονάδα με τον εξοπλισμό της, που προορίζεται αποκλειστικά για θερμική επεξεργασία ζωικών υποπροϊόντων, με ή χωρίς ανάκτηση της θερμότητας που εκλύεται κατά την καύση (Οδηγία 2010/75/ΕΕ, άρθρο 3, σημείο 40 και Καν.142/2011, Παράρτημα Ι, σημείο 56)

Μονάδα μεταποίησης

Μονάδες μεταποίησης είναι οι χώροι ή εγκαταστάσεις, όπου ζωικά υποπροϊόντα μεταποιούνται σύμφωνα με τις τυποποιημένες ή εναλλακτικές μεθόδους μεταποίησης (Κεφάλαια III και IV του Παραρτήματος IV του Κανονισμού 142/2011) και/ή τις μεθόδους μεταποίησης που αναφέρονται στο παράρτημα X του Κανονισμού 142/2011, για τις πρώτες ύλες ζωοτροφών (Καν.142/2011, Παράρτημα I, σημείο 58)

1

2

3

- Καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία αξιοποίησης των ζωικών υποπροϊόντων
- Μεταποίηση κατηγορίας 1, 2, 3
- Παράγωγα προϊόντα (κρεατάλευρα, ΜΖΠ, τηγμένο λίπος)
- Χρήση των παράγωγων προϊόντων ως
 - *καύσιμο (κατ.1)
 - *βιοαέριο/λιπασματοποίηση (κατ.2)
 - *τροφή για ζώα συντροφιάς (κατ.3)

Μονάδα κομποστοποίησης

2

3

Μονάδα κομποστοποίησης είναι η μονάδα στην οποία ζωικά υποπροϊόντα ή παράγωγα προϊόντα αποτελούν τουλάχιστον μέρος του υλικού που υποβάλλεται σε βιολογική αποδόμηση υπό αερόβιες συνθήκες (Καν.142/2011, Παράρτημα Ι, σημείο 54)

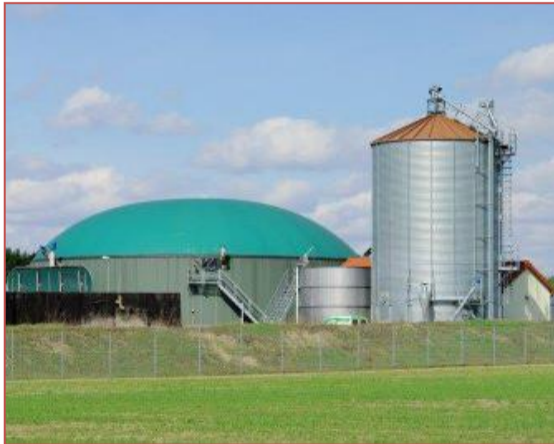
- Μέθοδος επιλογής για τη διαχείριση της κόπρου
- Βιολογική αποδόμηση των υλικών σε αερόβιες συνθήκες (**αερόβια χώνευση**)
- Απλή τεχνική που μπορεί να γίνει σε **σειράδια** ή σε ειδικές **κλειστές εγκαταστάσεις** κομποστοποίησης
- Παραγωγή εξαιρετικού λιπάσματος (**κομπόστ**)

Μονάδα παραγωγής βιοαερίου

2

3

- Μέθοδος επιλογής για διαχείριση κόπρου και τυρογάλακτος
- Βιολογική αποδόμηση των υλικών υπό αναερόβιες συνθήκες (**αναερόβια χώνευση**)
- Παραγωγή και συλλογή του **βιοαερίου** για ηλεκτροθερμική χρήση και του **καταλοίπου διάσπασης** για λίπασμα/εδαφοβελτιωτικό

Μονάδα παραγωγής βιοαερίου είναι η μονάδα στην οποία ζωικά υποπροϊόντα ή παράγωγα προϊόντα αποτελούν τουλάχιστον μέρος του υλικού που υποβάλλεται σε βιολογική αποδόμηση υπό **αναερόβιες** συνθήκες (Καν.142/2011, Παράρτημα I, σημείο 52)

Μονάδα παραγωγής τροφών για ζώα συντροφιάς

Μονάδα παρασκευής τροφών για ζώα συντροφιάς είναι ο χώρος ή η εγκατάσταση για την παρασκευή τροφών για ζώα συντροφιάς ή γευσιογόνων σπλάχνων (Καν.142/2011, Παράρτημα I, σημείο 57)

3

- **Ωμή τροφή**
- **Μεταποιημένη τροφή**
 - ✓ Δερμάτινα κόκκαλα
 - ✓ Γευσιογόνα σπλάχνα
 - ✓ Κονσερβοποιημένη
 - ✓ Άλλη μορφή

Ωμές τροφές για ζώα συντροφιάς (barf-food) τροφές από μη μεταποιημένο κρέας και κεφάλια πουλερικών κατηγορίας 3 που δεν έχουν υποστεί καμία διεργασία, εκτός από ψύξη ή κατάψυξη (Καν.142/2011, Παράρτημα I, σημείο 21)

Μεταποιημένες τροφές για ζώα συντροφιάς τροφές από υλικά κατηγορίας 3 (εκτός από υλικά νεκρών ζώων, λίπος και υπολείμματα τροφίμων) που έχουν μεταποιηθεί σύμφωνα με το Παράρτημα XIII (Καν.142/2011, Παράρτημα I, σημείο 20)

Υποχρεώσεις διαχειριστών

- Καταχώρηση ή έγκριση της δραστηριότητας
- Τήρηση των απαιτήσεων της νομοθεσίας για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα
- Ιχνηλασιμότητα
- Διενέργεια αυτοελέγχων
- Σύστημα HACCP
 - ✓ Μεταποίηση ΖΥΠ
 - ✓ Μετασχηματισμός ΖΥΠ σε βιοαέριο και λιπασματοποίηση
 - ✓ Χειρισμός και αποθήκευση περισσοτέρων της μίας κατηγορίας
 - ✓ Παρασκευή pet food

Τήρηση αρχείων

1. Απόφαση έγκρισης ή καταχώρησης, νομοθεσία, εκθέσεις ελέγχων, κυρώσεις
2. Καταγραφικά θερμοκρασιών
3. Προαπαιτούμενα και σύστημα HACCP
4. Εμπορικά έγγραφα
5. Μητρώο Αποστολών

Επίσημος κατάλογος εγκεκριμένων & καταχωρημένων δραστηριοτήτων ΖΥΠ
<http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/animal-production/zoikaypoproionta>

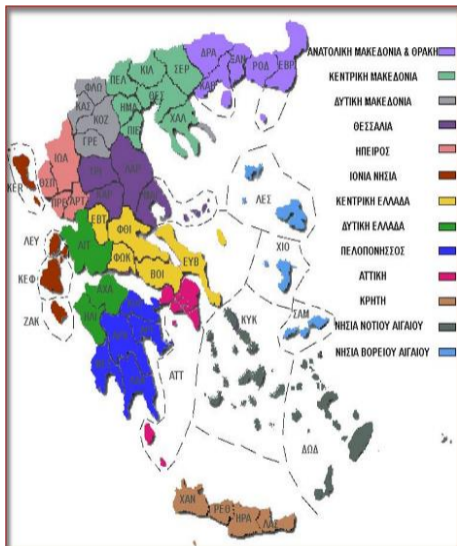
ΤΟΜΕΑΣ I	-Μονάδες που διενεργούν ενδιάμεσες δραστηριότητες και μονάδες αποθήκευσης ζωικών υποπροϊόντων
ΤΟΜΕΑΣ II	- Μονάδες αποθήκευσης παράγωγων προϊόντων
ΤΟΜΕΑΣ III	- Μονάδες αποτέφρωσης / συναποτέφρωσης / καύσης
ΤΟΜΕΑΣ IV	- Μονάδες μεταποίησης κατηγορίας 1, κατηγορίας 2, κατηγορίας 3 <u>Μονάδες που παράγουν μεταποιημένη ζωική πρωτεΐνη από μη μηρυκαστικά (για χρήση στη διατροφή ζώων υδατοκαλλιέργειας)</u>
ΤΟΜΕΑΣ V	- Ελαιохημικές μονάδες
ΤΟΜΕΑΣ VI	- Μονάδες βιοαερίου
ΤΟΜΕΑΣ VII	- Μονάδες λιπασματοποίησης
ΤΟΜΕΑΣ VIII	- Μονάδες παρασκευής τροφών για ζώα συντροφιάς
ΤΟΜΕΑΣ IX	- Μονάδες χειρισμού ζωικών υποπροϊόντων ή παράγωγων προϊόντων για σκοπούς εκτός τροφικής αλυσίδας
ΤΟΜΕΑΣ X	- Καταχωρημένοι χρήστες ζωικών υποπροϊόντων και παράγωγων προϊόντων για ειδικούς σκοπούς 1. Χρήση για διαγνωστικούς, εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς 2. Χρήση σε ζώα ζωολογικών κήπων/ τσίρκων 3. Χρήση σε νεκροφάγα πτηνά 4. Χρήση σε άλλα άγρια ζώα 5. Άλλες ειδικές χρήσεις σίτισης 6. Άλλες χρήσεις
ΤΟΜΕΑΣ XI	- Κέντρα συλλογής
ΤΟΜΕΑΣ XII	- Μονάδες παρασκευής οργανικών λιπασμάτων και βελτιωτικών εδάφους
ΤΟΜΕΑΣ XIII	- Άλλοι καταχωρημένοι υπεύθυνοι επιχειρήσεων

•**Μονάδες εγκεκριμένες ή καταχωρημένες από τον Κανονισμό ΕΚ/183/2005**

•Εκτροφές παραγωγικών ζώων για απευθείας σίτιση με μεταποιημένα τρόφιμα (Γαλακτοκομικά-Μέλι-Αυγά)

Εγκεκριμένες & καταχωρημένες δραστηριότητες

10.2.2022

Εγκεκριμένες δραστηριότητες

No	Διαχειριστές ΖΥΠ
38	Μονάδες αποτέφρωσης - Χαμηλού Δυναμικού
21	Μονάδες αποτέφρωσης - Υψηλού Δυναμικού
4	Μονάδες μεταποίησης - Κατηγορία 1
18	Μονάδες μεταποίησης - Κατηγορία 2
30	Μονάδες μεταποίησης - Κατηγορία 3
46	Μονάδες παραγωγής τροφών για ζώα συντροφιάς
132	Μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού
31	Μονάδες αποθήκευσης παράγωγων προϊόντων
16	Μονάδες κομποστοποίησης & παραγωγής ΟΛ/ΕΒ
36	Μονάδες παραγωγής βιοαερίου
4	Μονάδες παραγωγής βιοντήζελ
376	ΣΥΝΟΛΟ

Καταχωρημένες δραστηριότητες

No	Διαχειριστές ΖΥΠ
563	Εκτροφές για σίτιση ζώων (γάλα, αυγά, μέλι)
112	Χρήστες για ειδική σίτιση (ΧΡ)
61	Χρήστες εκτός τροφικής αλυσίδας (ΧΕ)
4	Κέντρα συλλογής (CP)
90	Άλλοι καταχωρημένοι (Υ)
830	ΣΥΝΟΛΟ
937	Μεταφορείς (Μ)
63	Έμποροι (Ε)
1.000	ΣΥΝΟΛΟ

Πληροφοριακό σύστημα (e-ZYΠ)

<http://www.minagric.gr/index.php/el/eservicesmenu-2/zoika-yproproionta-katagrafh>

Διαχείριση Ζωικών
Υποπροϊόντων

ΖΩΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ (Ζ.ΥΠ.) S140 - ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ ΝΑΣΟΥ (ΧΩΡΑ ΝΑΣΟΥ)

ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ▾ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ▾ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ ▾ ΕΛΕΓΧΟΙ ▾ ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ ▾ ΒΟΗΘΕΙΑ ▾ ΓΛΩΣΣΑ ▾ ΕΞΟΔΟΣ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ

ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ

ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΗΣΤΕ ΚΩΔΙΚΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ :

Ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ :

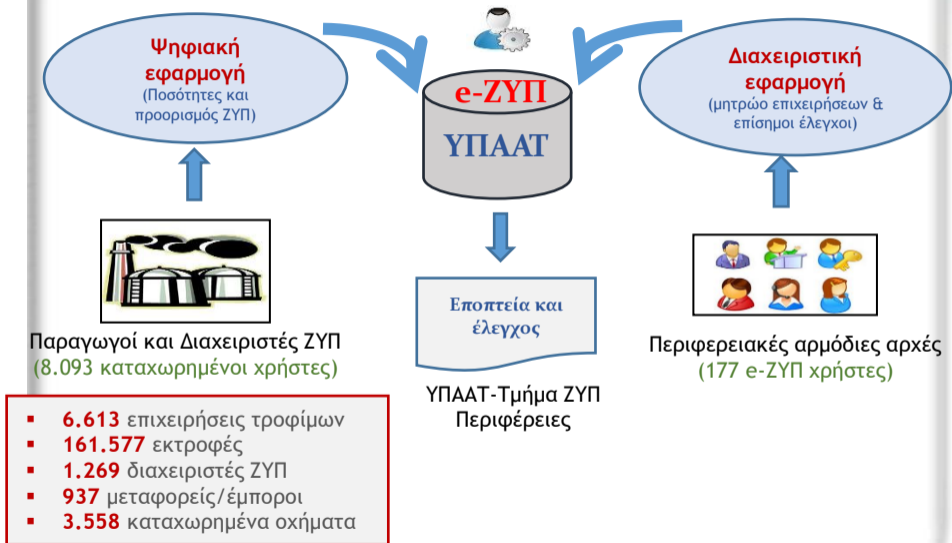
Ή ΑΦΜ

ΑΦΜ :

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ
S140	ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ ΝΑΣΟΥ (ΧΩΡΑ ΝΑΣΟΥ)

ΧΡΗΣΤΗΣ : ΑΡΑΚΑΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ - ΔΝΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ 1374

Πληροφοριακό σύστημα (e-ZYΠ)

Ψηφιακή εφαρμογή (internet) για επιχειρήσεις

<http://www.minagric.gr/index.php/el/eservice-smenu-2/zoika-yoproionta-katagrafh>

- **κάθε επιχείρηση τροφίμων (παραγωγός ΖΥΠ)** καταχωρεί τις παραγόμενες ποσότητες ΖΥΠ και τον προορισμό αυτών

- **κάθε επιχείρηση ΖΥΠ (διαχειριστής ΖΥΠ)** επιβεβαιώνει την παραλαβή των εισερχόμενων ποσοτήτων και καταχωρεί τις παραγόμενες ποσότητες των παράγωγων προϊόντων και τον προορισμό αυτών....

e-εμπορικό έγγραφο

Αυτόματη συμπλήρωση και εκτύπωση του εμπορικού εγγράφου σε κάθε αποστολή φορτίου

Ψηφιακές Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Αρχική | Το Υπουργείο | Αγρότης-Επιχειρηματίας | Πολίτης | Ψηφιακές Υπηρεσίες | Χρήσιμες Πληροφορίες | Συνδέσμοι

Επικοινωνία

Επίσημη Ψηφιακή Υπογραφή | Παράσταση ολοκλήρωσης των αναγκών των προϊόντων του Μάρκα | Αναζήτηση

Βρίσκεστε εδώ: Ψηφιακές Υπηρεσίες

Ψηφιακές Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στα πλαίσια της ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης των πολιτών, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχεδίασε και υλοποίησε μια σειρά Ψηφιακών Υπηρεσιών (ΨΑ Πίνακα) που θα διευκολύνουν και θα απλοποιήσουν τις σχετικές διαδικασίες συναλλαγής του κοινού με το Υπουργείο και τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του. Θα αναβαθμίσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, θα μειώσουν το κόστος τους και θα διασφαλίσουν τη διαφάνεια των συναλλαγών.

Σύνδεση

Ψηφιακές Υπηρεσίες

ΑΕ Για την Επιχείρηση | Για τον Έμπορο | Για τον Αλιέα | Για τον Ψαλιέτη | Για τον Ψαροπώλη | Για τον Αγοραστή | Για τον Αγοραστή | Για τον Παραγωγό | Για τον Πολίτη | Για τον Συνεταιριστή

Ψηφιακές Υπηρεσίες Ποσειδωνικών Φορητών | Ψηφιακές Υπηρεσίες Φορητών Μηνιαίων

Default | Title

1540 Κέντρα Επισκεπτικής Ανοικτών | Αιτήσεις Κυκλοφορίας Νέου Τύπου Αιπασμάτων | Αίτηση Αδειών Φύτευσης Αμπελού-Χορήγηση Αδειών Φύτευσης Αμπελού Έτους 2018

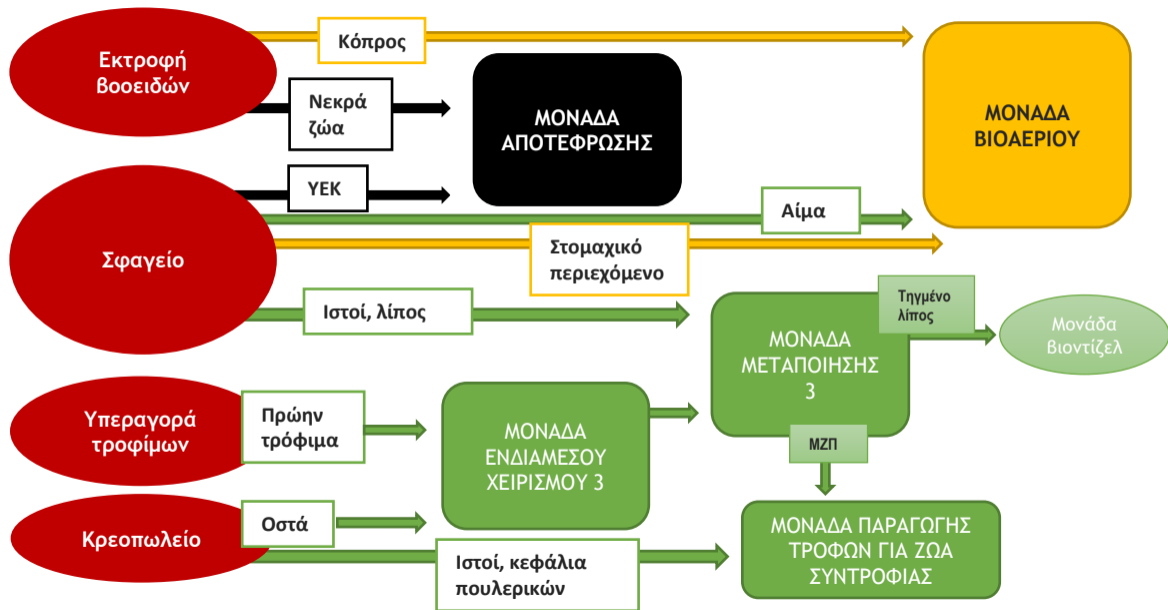
Η «Ορθολογική χρήση λιπασμάτων επιτυγχάνεται τη...»

Προτίμηται η χρήση λιπασμάτων «Μείωση του κόστους παραγωγής «Συμμετοχή των αγροτών» Διευκόλυνση των γεννητών των υφιστάμενων «Προστασία του περιβάλλοντος» «Μείωση του κόστους παραγωγής» Παραγωγή υψηλής ποιότητας προϊόντων

Προτίμηται η χρήση λιπασμάτων

αλλάξιμο τύπο αλλάξιμο ποσότητες αλλάξιμο χρόνο αλλάξιμο τρόπο εφαρμογής

μέτο από εδαφολογική ανάλυση από βιολογικό έδαφος υφιστάμενο

Πληροφοριακό σύστημα (e-ZΥΠ) για παραγωγούς & διαχειριστές ΖΥΠ

<http://www.minagric.gr/index.php/el/eservicesmenu-2/zoika-ypoproionta-katagrafh>

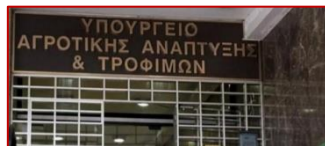
- ικανοποιεί τις απαιτήσεις για **ιχνηλασιμότητα** σε ολόκληρη την αλυσίδα των ΖΥΠ
- αφορά μόνο τα ΖΥΠ (πρώην τρόφιμα ζωικής προέλευσης)
- απαιτεί **καθημερινή** καταγραφή των παραγόμενων ποσοτήτων και καταγραφή του προορισμού αυτών για διαχείριση
- μειώνει την **γραφειοκρατία** και απαλλάσσει από τη χειρόγραφη τήρηση αρχείων
- αποτελεί **νομοθετική απαίτηση** για όλες τις επιχειρήσεις που παράγουν και διαχειρίζονται ΖΥΠ (Ν.4351/2015, άρθρο 17)
- **δεν είναι ακόμη υποχρεωτική η εφαρμογή του**

**Α΄ βραβείο Ψηφιακής
Διακυβέρνησης 2022**

- στην κατηγορία:
«καλύτερη νέα ιδέα»
- στη θεματική: «υγεία & κοινωνικές υποθέσεις»

Ιστοσελίδα ΖΥΠ -

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

- *Αρμόδιες Αρχές (νομοθεσία, εγκύκλιοι, έντυπα ελέγχου, επίσημος κατάλογος εγκεκριμένων και καταχωρημένων δραστηριοτήτων, e-ΖΥΠ.....)*
- *Επιχειρήσεις (νομοθεσία, κατευθυντήριες οδηγίες, επίσημος κατάλογος εγκεκριμένων και καταχωρημένων δραστηριοτήτων, παρουσιάσεις, ΥΠ για εξαγωγή, e-ΖΥΠ πληροφοριακό σύστημα*

<http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/animal-production/zoikaypoproionta>

Επίσημος κατάλογος εγκεκριμένων & καταχωρημένων δραστηριοτήτων ΖΥΠ
<http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/animal-production/zoikaypoproionta>

Πληροφοριακό σύστημα (e-ΖΥΠ) για παραγωγούς & διαχειριστές ΖΥΠ
<http://www.minagric.gr/index.php/el/eservise-smenu-2/zoika-ypoproionta-katagrafh>

Η ορθή διαχείριση ΖΥΠ συμβάλλει....

Δημόσια
υγεία

Προστασία του
περιβάλλοντος

Ασφάλεια
τροφίμων

Πράσινη
ανάπτυξη

Κυκλική
οικονομία

ΣΕ ΕΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΑΥΡΙΟ
ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΜΑΣ.....

Ευχαριστώ πολύ
για την προσοχή
σας!

E-mail: dpapanikolaou@minagric.gr